UAB
Universitat Autònoma de Barcelona

Diversitat i Currículum

2026/2027

Codi: 42972
Crèdits: 9

Titulació	Tipus	Curs
Psicopedagogia	OB	1

Professor/a de contacte

Nom : José María Sanahuja Gavaldà

Correu electrònic : josep.sanahuja@uab.cat

Equip docent

Pedro Jurado de los Santos

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al final del document.

Prerequisits

Sense prerrequisits

Objectius

El mòdul de Diversitat i Currículum és un mòdul comú en el conjunt del màster. Amb aquest mòdul es pretén que l'estudiant adquireixi una base fonamentada sobre els principis i la conceptualització de la diversitat i cóm aquesta es contempla en el desenvolupament del currículum per competències tenint en compte els agents educatius que intervenen i els processos de col·laboració establerts per portar a terme la intervenció psicopedagògica.

Els objectius a assolir en aquest mòdul són:

1. Analitzar les necessitats educatives entorn la diversitat de l'alumnat.
2. Dissenyar i desenvolupar el currículum per competències per tal d'atendre la diversitat.
3. Identificar els processos de col·laboració entre els diferents agents educatius per donar resposta a una millora en la intervenció psicopedagògica.

Resultats d'aprenentatge

- CA01 (Dissenyar accions que permetin dinamitzar els equips socioeducatius en institucions educatives atenent les diverses necessitats educatives individuals i grupals.) Dissenyar accions que permetin dinamitzar els equips socioeducatius en institucions educatives atenent les diverses necessitats educatives individuals i grupals.
- KA01 (Reconèixer les necessitats educatives per a adequar la planificació i el desenvolupament del currículum.) Reconèixer les necessitats educatives per a adequar la planificació i el desenvolupament

del currículum.
- KA02 (Descriure els plantejaments de la inclusió socioeducativa, identificant-ne les barreres i limitacions.) Descriure els plantejaments de la inclusió socioeducativa, identificant-ne les barreres i limitacions.
- KA03 (Interpretar críticament els principis, els valors i els procediments que regeixen l'exercici de la psicopedagogia.) Interpretar críticament els principis, els valors i els procediments que regeixen l'exercici de la psicopedagogia.
- KA04 (Defensar formes d'avaluació de projectes i accions psicopedagògiques de millora basades en la sostenibilitat.) Defensar formes d'avaluació de projectes i accions psicopedagògiques de millora basades en la sostenibilitat.
- SA01 (Analitzar les propostes curriculars amb l'objectiu de facilitar l'atenció a la diversitat i la igualtat d'oportunitats en el marc del pla d'atenció a la diversitat.) Analitzar les propostes curriculars amb l'objectiu de facilitar l'atenció a la diversitat i la igualtat d'oportunitats en el marc del pla d'atenció a la diversitat.
- SA02 (Analitzar el desenvolupament organitzatiu dels centres educatius valorant-ne la funcionalitat, des d'una perspectiva inclusiva.) Analitzar el desenvolupament organitzatiu dels centres educatius valorant-ne la funcionalitat, des d'una perspectiva inclusiva.
- SA03 (Elaborar plans de coordinació entre els centres educatius, el professorat, les famílies i la resta de serveis, entitats o organitzacions educatives de l'entorn, per a oferir una orientació educativa integral que atengui la diversitat.) Elaborar plans de coordinació entre els centres educatius, el professorat, les famílies i la resta de serveis, entitats o organitzacions educatives de l'entorn, per a oferir una orientació educativa integral que atengui la diversitat.

Continguts

1. La diversitat en educació. Homogeneïtzació i heterogeneïtzació en una escola per a la diversitat.

1.1. Homogeneïtat i heterogeneïtat en educació.

1.2. La inclusió educativa com a resposta a la diversitat de l'alumnat.

2. El currículum com a resposta a les necessitats educatives.

2.1. Del currículum comú al currículum diferenciat. Principis per a la planificació curricular.

2.2. Anàlisi de les necessitats educatives front la diversitat d'alumnat.

2.3. Estratègies d'ensenyament-aprenentatge per atendre la diversitat.

2.4. Programar per competències davant la diversitat.

3. Qualitat educativa i atenció a les necessitats educatives.

3.1. Gestió de la diversitat a l'aula.

3.2. Planificació i models de treball a l'aula.

3.3. Modalitats de suport i processos de col·laboració entre els agents educatius.

4. Els professionals de la Psicopedagogia en l'atenció educativa a la diversitat. Creació de xarxes educatives com a resposta als processos d'inclusió

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Centrades en l'alumnat: Consulta i lectura de la bibliografia recomanada i anàlisi de documents	112	4,48	KA01, KA04, SA01, SA02
Centrada en el professorat. Exposicions magistrals amb dutilització de recursos multimèdia, així com Exposicions de treballs i monogràfics	57	2,28	KA02, KA03, SA01, SA02
Centrada en l'aumnat: Anàlisi de documents. - Treball en grups cooperatius. - Tutories presencials collectives o individuals. - Revisió de treballs i exercicis a laula.	56	2,24	CA01, KA03, SA03

- Exposicions magistrals i multimèdia.
- Exposicions de treballs i monogràfics.
- Anàlisi de documents.
- Treball en grups cooperatius.
- Tutories presencials col·lectives o individuals.
- Revisió de treballs i exercicis a l'aula.
- Consulta i lectura de la bibliografia recomanada.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Portafoli (inclou autoavaluació)	35%	0	0	KA02, KA03, KA04, SA01
Realització/Presentació dactivitats a classe	25%	0	0	CA01, KA01, SA01, SA02, SA03
Prova teòrico-pràctica	40%	0	0	KA01, KA02, KA03, SA01, SA02

Avaluació continuada:

Les evidències d'avaluació continuada són les següents:

- Porta foli (35%). La realització del porta foli consisteix en fer un anàlisi i reflexió, en funció de referents prefixats, sobre la matèria impartida en l'assignatura. Individual. Inclourà l'autoavaluació. Data de lliurament: 9 de desembre.
- Realització/Presentació d'activitats a classe (25%). Individual o grupal. Les activitats es realitzaran al llarg de l'assignatura i la darrera evidència es lliurarà el dia 17 de novembre.
- Prova teòrica-pràctica (40%). Individual. Data: 24 de novembre.

Avaluació única:

L'estudiant que s'hagi acollit a l'avaluació única realitzarà les següents evidències per ser avaluat amb el corresponent percentatge: porta foli (35%), prova escrita (40%) i una prova oral on es defensaran els treballs lliurats de les pràctiques (25%). Data: 24 de novembre.

Recuperació:

L'alumnat que ha estat avaluat d'un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura, té dret a la recuperació. Les evidències d'avaluació que

són recuperables són el porta foli i la prova teòrica-pràctica. La data de recuperació tant de l'avaluació continuada com única és el dia 26 de gener.

Aspectes a tenir en compte:

- Per superar l'assignatura, cal haver aprovat totes les evidències.
- L'estudiant ha d'assistir a un mínim del 80% de les sessions de l'assignatura. En cas contrari, l'avaluació es considera No Avaluable ja que l'estudiant no haurà pogut aportar les activitats realitzades a classe. En cas que l'absència estigui justificada, el professorat cercarà els mecanismes per tal que l'estudiant pugui presentar l'activitat.
- Les devolucions, retorns o qualificacions de les evidències es realitzarà en un període no superior a 20 dies hàbils.
- A partir de la segona matrícula, l'estudiant podrà acollir-se a una prova de síntesi que consistirà en un porta foli i en una prova teòrica-pràctica. En aquest cas, la qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova de síntesi.
- Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions i altres situacions específiques en que es consideri. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i es qualificarà l'evidència amb un 0, sense opció de recuperació.
- D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball o prova escrita es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'assignatura perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).
- Cal mostrar una actitud compatible amb la professió: escolta activa, respecte, participació, empatia, puntualitat, pensament crític, i un ús adequat dels dispositius electrònics, entre d'altres. En aquesta assignatura, s' assumeixen els principis deontològics de la professió.
- Es recomana revisar que s'han escrit correctament les fonts, notes, citacions textuals i referències bibliogràfiques seguint la normativa APA, i d'acord amb la documentació que es resumeix en fonts de la UAB: https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf

Bibliografia

Booth, T., i Ainscow, M. (2002). Índice de inclusion. Desarrollando el aprendizaje y la participación en las escuelas. UNESCO & CSIE. http://www.daemcopiapo.cl/Biblioteca/Archivos/INDICE_INCLUSION.pdf

Cabrerizo, J.; i Rubio, M. J. (2013). *Atención a la diversidad: teoría y práctica.* Pearson Prentice Hall.

Calderón-Almendros, I; Moreno-Parra, J.J. & Vila-Merino, E. (2022): Education, power, and segregation. The psychoeducational report as an obstacle to inclusive education, International Journal of Inclusive Education, DOI:10.1080/13603116.2022.2108512

Cantón, I. i Pino, M. (Coords) (2012). *Diseño y desarrollo del curriculum*. Alianza

Casanova, M. A. (2009). *Diseño curricular e innovación educativa*. La Muralla.

Casanova, M.A. i Rodríguez, H. J. (2009). *La inclusión educativa, un horizonte de posibilidades*. La Muralla.

Colmenero, M.J., Pantoja, A., i Pegalajar, M.C. (2015). Percepciones del alumnado sobre atención a la diversidad en la formación inicial del profesorado de Educación Secundaria. *Revista Complutense de Educacion*, 26(1), 101-120. https://doi.org/10.5209/rev_RCED.2015.v26.n1.42616

Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (2017). *DECRET 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atencio educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.*
https://dogc.gencat.cat/ca/document-del-dogc/?documentId=799722

Echeita, G., Simon, C., Sandoval, M. i Monarca, H. (2013). *Como fomentar las redes naturales de apoyo en el marco de una escuela inclusiva: propuestas practicas*. MAD.

Florian, I. i Spratt, J. (2013). Enacting Inclusion: A Framework for Interrogating Inclusive Practice. *European Journal of Special Needs Education, 28*(2), 119-135. https://doi.org/10.1080/08856257.2013.778111

Letzel-Alt, V. & Pozas, M. (Eds.) (2023). *Differentiated instruction around the world. A Global Inclusive Insight*. https://doi.org/10.31244/9783830997023

López-López, MC., López-Fuentes, R., Epelde-Larrañaga, A. & Fernández-Prados, MJ. (2026). *School management team and inclusion: The perspective of families and teachers in the Spanish context*. *International Journal of Leadership in Education, 29*(3), 540-556. https://doi.org/10.1080/13603124.2023.2298209

Lorente Muñoz, E., y Sales Ciges, A. (2017). Perfil y funciones del psicopedagogo en el contexto de una escuela inclusiva. *Revista Nacional e internacional de Educación Inclusiva.* 10 (1) pp. 117-132.

Moriña, A. & Carnerero, F. (2022) Conceptions of Disability at Education: A Systematic Review, International Journal of Disability, Development and Education, 69:3, 1032-1046, DOI: 10.1080/1034912X.2020.1749239

Mulholland, M., i O'Connor, U. (2016).Collaborative classroom practice for inclusion: perspectives of classroom teachers and learning support/resource teachers. International Journal of Inclusive Education, 20(10), 1070-1083. https://doi.org/10.1080/13603116.2016.1145266

Oliver, M.C. (2003). *Estrategias didácticas y organizativas ante la diversidad. Dilemas del profesorado*. Octaedro-EUB.

Síndica (2025). *L'educació inclusiva a Catalunya.* Generalitat de Catalunya.

Tarp, R. G. et al. (2002). *Transformar la enseñanza: excelencia, equidad, inclusión y armonía en las aulas y las escuelas.* Paidós Ibérica.

Programari

No s'utilitza.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest enllaç. Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEmRD) Teoria (màster RD)	1	Català/Castellà	primer quadrimestre	tarda